(ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ)

ਜਮਾਤ-ਸੱਤਵੀਂ

ਸ਼ੈਸ਼ਨ-2018-19

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ:-

ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ(ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ)

ਸਰਕਾਰੀ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲ, ਗੱਗੜਵਾਲ

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ(ਈ.ਟੀ.ਟੀ.)

ਸਰਕਾਰੀ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੂਲ, ਸਿੱਧੂਪੁਰ ਖੁਰਦ (ਫ.ਗ.ਸ)

ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ(ਸਟੇਟ ਐਵਰਡੀ)

ਸ.ਮ.ਸ ਗਿਆਸਪੁਰਾ, (ਲੁਧਿ)

<u>ਕਲਾਸ= ਸੱਤਵੀ</u>

ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ- ਉੱਤਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ (ਹੱਲ ਸਹਿਤ)

ਵਿਲੱਖਣ ਸਮਰੱਥਾ (ਐਚ.ਆਈ,ਵੀ.ਆਈ. ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ.) ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸੱਤਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ :- ਪੰਜਾਬੀ

ਪਿਆਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਓ,

ਮਾਨਯੋਗ ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਵਿਲੱਖਣ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਸੱਤਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸੱਤਵੀਂ ਦੇ ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਲੱਖਣ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆਂ ਗਿਆ, ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਹੀ ਭਿੰਨ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 60% ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਬਹੁ ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ, ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਗਲਤ) ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ 20% ਛੋਟੇ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ 20% ਵੱਡੇ ਉਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਲੱਖਣ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਗਿਆਨ ਸਰਲਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 100% ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇਸ ਪ੍ਰਸਨ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਛੇ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰਾ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਆਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਹੈੱਡ ਟੀਚਰ ਸ.ਐ.ਸ. ਗੱਗੜੂਵਾਲ, ਫ.ਗ.ਸ.)

ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਈ.ਟੀ.ਟੀ. ਸ.ਐ.ਸ. ਸਿੱਧੂਪੁਰ ਖੁਰਦ ਫ.ਗ.ਸ.)

ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ)ਸ.ਮਿ.ਸ.ਗਿਆਸਪੁਰਾ, ਲੁਧਿਆਣਾ

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ

ਸੰਪਾਦਕ

ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ

ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ. ਪੰਜਾਬ

ਵਿਲੱਖਣ ਸਮਰਥਾ (ਐਚ.ਆਈ., ਵੀ.ਆਈ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ.) ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਅੰਕ ਵੰਡ

ਸ਼ੈਸ਼ਨ 2018-19

ਜਮਾਤ : ਸੱਤਵੀਂ

ਵਿਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ

ਸਮਾਂ : 03 ਘੰਟੇ + 01 ਘੰਟਾ ਵਾਧੂ **ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 90**

ਭਾਗ (ੳ)

<u>ਬਹੁ ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ</u> ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 54

1. ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ — 2 ਅੰਕ × 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ = 16 ਅੰਕ
2. ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ — 2 ਅੰਕ × 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ = 16 ਅੰਕ
3. ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ — 6 ਅੰਕ × 6 ਸ਼ਬਦ = 6 ਅੰਕ
4. ਸਹੀ ਗਲਤ ਚੁਣੋ — 2 ਅੰਕ × 8 ਪ੍ਰਸ਼ਨ = 16 ਅੰਕ

ਭਾਗ (ਅ)

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 17

1. ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ = 8 ਅੰਕ
2. ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ 3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ = 9 ਅੰਕ

ਭਾਗ (ੲ)

<u>ਵਿਆਕਰਨ</u>

ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ - 5 ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 19

1. ਲਿੰਗ ਬਦਲੋ — 1 ਅੰਕ × 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ = 2 ਅੰਕ
2. ਬਚਨ ਬਦਲੋ — 1 ਅੰਕ × 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ = 2 ਅੰਕ
3. ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ — 2 ਅੰਕ × 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ = 4 ਅੰਕ
4. ਪੱਤਰ (ਸਿਲੇਬਸ ਅਨੁਸਾਰ) — 5 ਅੰਕ × 1 ਪ੍ਰਸ਼ਨ = 5 ਅੰਕ
5. ਲੇਖ / ਕਹਾਣੀ (ਸਿਲੇਬਸ ਅਨੁਸਾਰ) — 6 ਅੰਕ × 1 ਪ੍ਰਸ਼ਨ = 6 ਅੰਕ

(ਵਿਸ਼ੇਸ਼ □□ □□□□□□□□ □ □□□)

□□□□-□□□□

□□□□-2018-19

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ:-

□□□□□□ □□□(□□□ □□□□)

□□□□□□ □ □□□□□□ □□□, □□□□□□□

□□□□□□ □□□(□.□□.□□.)

□□□□□□ □ □□□□□□ □□□, □□□□□□ □□□ (□.□.□)

□□□□□ □□□(□□□□ □□□□□)

□.□.□ □□ □ □□□□, (□□□□)

□□□□= □□□□

□□□□□□□□ □□ - □□

□ 1) □□□ □□□ □□□ □□ □□□□ □□ ?

- □□□□□□
- □□□□□ (✓)
- □□□-□□

□ 2) □□ □□ □ □□ □ □□ □ □□□□ □□□ □□□□ □□□□□ □□ ?

- □□ □□□□□□□ □
- □□□ □□□□□□□
- □□□□ □□□□□□□□□ (✓)

□ 3) □□□□□□ □□ □□□ □□□□□□□□ □ □□□□ ?

- □□□ □□□□
- □□□ □□□□ (✓)
- □□□ □□□□

□ 4) ५H· ५·० ५५ ‘ □□□□□□□□□□ ’ □□□□□□ □□□□□□□□?

- □□□□ □□ □□□ (✓)
- □□□ □□ □□
- □□ □□ □□

□ 5) □□ □ □□ □□□□ □□ □□□□ □□□ □□ □□ ?

- □ □ □ (✓)
- □□□ □□
- □□ □□

□ 6) □□□ □ □□□□□□ □ □□□□ □□□ □□□□ □ □□□□ ?

1 □□□-□□□ □□□□□□□ (✓)

- □□□□
- □□□□
- □□□ -□□□

□ 7) □□ □□□□□□ □□□ □□□ □□□ □ □□□□ □□ ?

- □□□□ □□ (✓)
- □□□ □□

- [illegible]

8) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]

9) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]

10) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]
- [illegible]

11) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]
- [illegible]

12) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]

13) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]
- [illegible]

□ 14) □□□ □□□□ □□□□□□□□□ □□?

1 □□□□□□□ (✓)

- □□□ □ □□

- □□□□

4 □□□□□□□ □□□

□ 15) □□□ □□□□□□□□ □□□ □□□□ □?

- □□□□□□□ □□□□

- □□ □□□□

- □□□□ (✓)

- □□□□

□ 16) □□□ □□□□□ □ □□□□ □□□□ □□ □□□□ ?

- □□ □□□□□ □□ □□□ □

- □□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□ □

- □□ □□□□□ □□□ □ □□ □□ □□ □ (✓)

□ 17) □□□□ □□□□□□ □□□□ □□□□□ □□□ ?

- □□□

- □□□ (✓)

- □□□□

- □□□

□ 18) □□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□□ □ □□□□□ □□□ ?

- □□□-□□□

- □□□□□

- □□□-□□□□ (✓)

□ 19) □□□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□□ □ □□□□ □□ □ □□□□ □ □□ ?

1 □□□ (✓)

2 □□□□□

3 □□□□ □□□□

4 □□□□ □□□□ □□

□ 20) □□ऽ'ड ।मध्य मऽ'ड' ० मुछ्ला ।ध्ट'ग' ।ब्व ध्पृ'पऽ ध्ाऽ। ?

- □□□□ □

- [illegible] (✓)
- [illegible]

[illegible] 21) [illegible]?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (✓)

[illegible] 22) [illegible]?

1 [illegible] (✓)
2 [illegible]
3 [illegible]

[illegible] 23) [illegible]?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (✓)

[illegible] 24) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (✓)

[illegible] 25) [illegible]?

- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]
- [illegible]

[illegible] 26) [illegible]?

1 [illegible] (✓)
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]

[illegible] 27) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]

[illegible] 28) [illegible]?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]

[illegible] 29) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]

[illegible] 30) [illegible] ?

- [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]
- [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]
- [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] (✓)

[illegible] 31) [illegible]?

1 [illegible] (✓)

2 [illegible]

3 [illegible]

4 [illegible]

[illegible] 32) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (✓)

[illegible] 33) [illegible] ?

- [illegible]

- [illegible] (✓)
- [illegible]

[illegible] 34) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]
- [illegible]

[illegible] 35) [illegible]?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]-[illegible] (✓)
- [illegible]

[illegible] 36) [illegible]-[illegible]-[illegible]?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]

[illegible] 37) [illegible]-[illegible]-[illegible] [illegible]?

- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]
- [illegible]

[illegible] 38) [illegible]?

- [illegible] (✓)
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]

[illegible] 39) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible]

- [illegible] (✓)
- [illegible]

□ 40) [illegible] ?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (✓)

□ 41) [illegible]?

- [illegible]
- [illegible] (✓)
- [illegible]
- [illegible]

□ 42) [illegible]?

- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible] (✓)

[illegible] :-

		□□
1	[illegible]	([illegible])
2	[illegible]	([illegible])
	.....	
3	[illegible]	([illegible])
	.....	
4	[illegible]	([illegible])

.....

5 [illegible] ([illegible])

.....

6 [illegible] ([illegible])

.....

7 [illegible] ([illegible])

.....

8 [illegible] ([illegible])

.....

9 [illegible] ([illegible])

.....

10 [illegible] ([illegible])

.....

11 [illegible] ([illegible])

.....

12 [illegible] ([illegible])

.....

[illegible]

1 [illegible] [illegible] (2)

2 [illegible] [illegible] (1)

3 [illegible] [illegible] (4)

4 [illegible] [illegible] (3)

[illegible] 2:-

1 [illegible] [illegible] (2)

2 [illegible] [illegible] (1)

3 [illegible] [illegible] (4)

4 [illegible] [illegible] (3)

□□□□ 3 :-

1	□□□□	□□ (4)
2	□□□□	□□□□ (1)
3	□□□ □ □	□□□□□□□ □□□□(2)
4	□□□□	□□□ (3)

□□□□ 4:-

1	□□□□	□□□□ (4)
2	□□□□	□□□□ (3)
3	□□□□	□ □□ (2)
4	□□□	□ (1)

□□□ □□□ □□ □□□□□ □□□□

1. □□ □ □□□□□ □ □□ □□□ □□□□□□□ □(✕)
2. □□□□□□ □□□□ □□□□□□□□(✓)
3. □□□ □□□□□ □□□ □□ □□□ □□□(✓)
4. □□ □□□ □□□□□□□ □□□□ □□ □(✕)
5. □□□□□□ □□□ □□ □ □□□ □□□□□ □ □□□□□□ □□□ □□□□ □□ □(✕)
6. □□□□□□ □□□ □□□□□□ □□ □□□ □□ □□□ □□□□ □□ □(✓)
7. □□□ □□□ □□□□□□□□ □□□□□□ □□ □□ □□ □□□□□□□ □(✓)
8. □□□□ □□□□ □□□□□ □ □□□ □□□□□□□ □□□(✕)
9. □□ □ □□ □□□□ □□ □□ □□□ □□□□□□ □□ □(✓)
10. □□ □ □□ □□□□ □□ □□□□□□□□ □□□□ □□□ □□□□ □□ □(✕)
11. □□□□ □□□□ □□ □ □□ □□□□ □□ □□□□□□ □(✓)
12. □□□□ □□□□□□□ □□ □□□□□□ □□□□□ □□ □(✕)
13. □□□ □□□ □□ □□□ □□□ □□ □□ □(✓)
14. □□□□ □□□□ □ □□□□ □□□□□ □□□□ □(✓)
15. □□□□ □□ 70 □□□ □□□□ □(✕)
16. □□□□ □□ □□□□ □□□□□ □□□ □□ □(✓)
17. □□□□ □□ □□□□□ □□□□ □□□□□□ □□ □□□□□□□ □(✕)

18. [illegible] (✓)

19. [illegible] (✓)

20. [illegible] (✓)

21. [illegible] (✗)

22. [illegible] (✗)

23. [illegible] (✓)

24. [illegible] (✓)

25. [illegible] (✓)

[illegible] 7[illegible]

2 [illegible]

[illegible] 1 [illegible]?

[illegible] [illegible]

[illegible] 2 [illegible]?

[illegible] [illegible]

[illegible]3 [illegible]?

[illegible] [illegible]

[illegible]4 [illegible]?

[illegible] [illegible]

[illegible]5 [illegible]?

[illegible] [illegible] 15 [illegible] 1929 [illegible]

[illegible] 6 [illegible]?

[illegible] [illegible]

[illegible] 7 [illegible]?

[illegible] [illegible]

[illegible] 8 [illegible]?

[illegible] [illegible]

[illegible] 9 [illegible]?

[illegible]

10 [illegible] -[illegible] ?

[illegible] [illegible] -[illegible]

11 [illegible] ?

[illegible] [illegible]4 [illegible]

12 [illegible]?

[illegible] [illegible]

13 [illegible]-[illegible] ?

[illegible] [illegible]-[illegible]

14 [illegible] ?

[illegible] [illegible]

15 [illegible] ?

[illegible] [illegible]

16 [illegible] ?

[illegible] [illegible]

17 [illegible] ?

[illegible] [illegible]

18 [illegible] ?

[illegible] [illegible]

19 [illegible]?

[illegible] [illegible]

20 [illegible] ?

[illegible] [illegible]

21 [illegible]-[illegible] ?

[illegible] [illegible]

22 [illegible] -[illegible]?

[illegible] [illegible]-[illegible]

23 [illegible]?

[illegible] [illegible]

24 [illegible] ?

[illegible]

25 [illegible] ?

[illegible]

26 [illegible] ?

ਉਤਰ ਪਾਕਿਤਾਨ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸੁਰਖਿਅਤ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਪਾਕਿਤਾਨ।

27 [illegible] ?

[illegible]

28 [illegible] ?

[illegible]

29 [illegible] ?

[illegible]

30 ਸੁਰਖਿਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦੇਸਾਂਵਿਚਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰਬਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹਨ ਸਾਰੇ ?

[illegible]

31 [illegible] ?

[illegible] 1965 [illegible] ([illegible]) [illegible]

32 [illegible] ?

[illegible]

33 [illegible] ?

[illegible]

34 [illegible] ?

[illegible]

35 [illegible] ?

[illegible]

36 [illegible] ?

[illegible]

37 [illegible] ?

[illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible]

38 [illegible] ?

[illegible] ਪਰ ਦੇ ਸਾਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦੇ ਸੰਤੇ ਭਰ ਦੇ ਪਤੂੰ ਦੇ ਵਰਤ ਦਿਸ ਭਰ ਭਰ ਸੁਪਰ ਭਰ ਭਰ ਦੇਸ਼ਾਂ।

□ 1 □□□ □□□□□ □□□□□ □□□□ □□ □□□□□□□□□ □□□□ □□ □□□ ?

□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□ □□□ □□□□□ □□□□ □□ □□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□□ □□ □□□ □□□□□ □□

□ 2 □□□□□□□□□□□□ □□ □□□□□□□ □□?

□□□ □□□ □□□□□□ □□□□ □□□□□□□□□□□□□□ □□ □ □ □□□□ □□□□□□ □□□□□□ □ □□□□□□□□ □□ □□□□□ □□□□□ □□

□ 3 □□□□ □□□□ □□□□□□-□□□□□□□□□□□ □□ ?

□□ □□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □□ □□ □□ □□ □□ □□□□□ □□□□□ □□ □□□ □□□□□ □□□□ □□□ □□ □ □□□□ □□□

□ 4 ৩২৭৭ ৪ ৪৪৪ ৭৩৯ ৪৭৩৯৯৯৯ ৩৪৪৪ □□□□□□□□□□□□□□□□□ ?

□□ □□□□□□□□□□□□,□□□□□ ,□□□, □□□□□□□, □□□□□□□ □□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□

□ 5 ৪৪৪৩৩৩ ৭৭৩ ৩ ৭৭৪৪৭ ৩ ৪৩৩৪৭ ৩৩৩ ৪৪৩৩৪৪৪-□□□□□□□□□ □□□□□ □ □□□□□□□ □□□ ?

□□ □□□□□□□□□ □□□ □□□□□□□□, □□□□□□□, □□□□,□□□□□, □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□□□□

□ 6 □□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□□-□□□□□ □□ □□ □□□□ □□ ?

□□ □□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□□□ □□ □□□□ □□□□ □ □□□□ □□□□□□□□□□ □□ □□□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□ □

□ 7 □□□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□-□□□□□□□□□□□□□ □□ □□□□□□ □□□□ □□□□ ?

□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□ □□ □□□□□□□□□□□□ , ৪৪৪৪ ৫ ৪৪৪ ৪৪৪৪ ৪৪৪৪ ৪৪৪৪ ৪৪৪ ৩ ৪৪৪৪ □□ □ □□□□□□□□□□□□□□□□□

□□□ [illegible]

□ 13 [illegible] ?

□□ [illegible]

□ 14 [illegible]

□□ [illegible]

□ 15 [illegible] ?

□□ [illegible]

□16 [illegible] ?

□□ [illegible]

□ 17 [illegible] ?

□□ [illegible]

□ 18 [illegible] ?

□□ [illegible]

□ 19 [illegible] ?

□□ [illegible]

□20 [illegible] ?

□□ [illegible]

□ 21 [illegible] ?

□□ [illegible]

□ 22 [illegible] ?

□□ [illegible]

□ 23 □□□□ □□□ □ □□□ □□□□ □ □□□□ □□ □□□ □□ □□ -□□ □□□□□ □ □□?

□□ □□□□ □□□ □ □□□ □□□□ □□ □□□□□ , □□□□□

□□ □□□□ □□□□ □□ □□□ □□□□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□ □□ □□□□ , □□□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□ ,
□□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□ □□□□□ □□□□□□□□□ □

□ 34 □□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□ □□ □□□ □□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□ ?

□□ □□ □□□□□ □□□□□□□□□□ □□ □□□□□ □□□□□□□□□□, □□□ □□ □□□□ □□□□□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□
□ □□ □□□□□ □□ □□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□ □

□ 35 □□□□□□□□□□□□□□□

23	□□	□□□□	24	□□□	□□□
25	□□	□□□□	26	□□□	□□□
27	□□□□	□□□□□	28	□□□	□□□
29	□□□□	□□□□□	30	□□	□□□

□□□ □□□

	□□ □□□	□□□□□□		□□ □□□	□□□□□□
1	□□□	□□□	2	□□□	□□
3	□□□	□□□	4	□□□	□□□
5	□□□	□□□□	6	□□□	□□□□
7	□□□□	□□□□□	8	□□□□	□□□□□
9	□□□□	□□□□	10	□□□	□□□□
11	□□□	□□□	12	□□□□	□□□□□
13	□□□□	□□□□□	14	□□□	□□□
15	□□□	□□□	16	□□□□□	□□□□□□
17	□□□	□□□□	18	□□□	□□□□
19	□□	□□	20	□□□	□□□

□□□□□ □□□

1 [illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible]

3 [illegible] [illegible] 4 [illegible] [illegible]

5 [illegible] [illegible] 6 [illegible] [illegible]

7 [illegible] [illegible] 8 [illegible] [illegible]

9 [illegible] [illegible] 10 [illegible] [illegible]

11 [illegible] [illegible] 12 [illegible] [illegible]

13 [illegible] [illegible] 14 [illegible] [illegible]

15 [illegible] [illegible] 16 [illegible] [illegible]

17 [illegible] [illegible] 18 [illegible] [illegible]

19 [illegible] [illegible] 20 [illegible] [illegible]

21 [illegible] [illegible] 22 [illegible] [illegible]

23 [illegible] [illegible] 24 [illegible] [illegible]

25 [illegible] [illegible] 26 [illegible] [illegible]

27 [illegible] [illegible] 28 [illegible] [illegible]

29 [illegible] [illegible] 30 [illegible] [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1 [illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible]

3 [illegible] [illegible] 4 [illegible] [illegible]

5 [illegible] [illegible]

6 [illegible] [illegible]

7 [illegible] [illegible]

8 [illegible] [illegible]

9 [illegible] [illegible]

10 [illegible] [illegible]

11 [illegible] [illegible]

12 [illegible] [illegible]

13 [illegible] [illegible]

14 [illegible] [illegible]

15 [illegible] [illegible]

16 [illegible] [illegible]

17 [illegible] [illegible]

18 [illegible] [illegible]

19 [illegible] [illegible]

20 [illegible] [illegible]

21 [illegible] [illegible]

21 [illegible] [illegible]

22 [illegible] [illegible]

23 [illegible]

24 [illegible] [illegible]

26 [illegible] [illegible]

27 [illegible] [illegible]

28 [illegible] [illegible]

29 [illegible] [illegible]

30 [illegible] [illegible]

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ

1) ਰਸੋਈ : ਸਾਨੂੰ ਰਸੋਈ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

2) ਅਲਮਾਰੀ : ਮੇਰੀ ਅਲਮਾਰੀ ਦਾ ਰੰਗ ਚਿੱਟਾ ਹੈ।

3) ਮਨਿਆਈ : ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੇ ਲੋਕੀ ਮਨਿਆਈ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

4) ਅਹਿੰਸਾ : ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਅਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

5) ਮੁਸੀਬਤ : ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

6) ਸਹਿਪਾਠੀ : ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਸਹਿਪਾਠੀ ਹਨ।

7) ਵਾਤਾਵਰਨ : ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

8) ਹਿੰਮਤ : ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਜਖ਼ਮੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਸਾਂਭਿਆ।

9) ਅਡੋਲ : ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਉ ਅੰਬੇਦਕਰ ਛੂਤ-ਛਾਤ ਹੋਣ ਉਪਰਾਂਤ ਵੀ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਅਡੋਲ ਰਹੇ।

10) ਆਦਰ : ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰੋ।

11) ਨਿਹਾਲ : ਬਸੰਤ ਰੁੱਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰੁੱਖ ਨਿਹਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

12) ਸਦਕੇ : ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਸਦਕੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

13) ਸਵਾਰੀ : ਸਵਾਰੀ ਥੱਲੇ ਦਾ ਇੰਜਣ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

14) ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ : ਅਲੋਕ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਇਆ।

15) ਮੁਰਾਦ : ਲੋਕੀ ਮੰਦਰਾਂ ਮਸਜਿਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਮੁਰਾਦਾਂ ਮੰਗਦੇ ਹਨ।

16) ਦਿਲਚਸਪ : ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪ ਸੀ।

17) ਤਨ : ਕੀੜੀ ਦਾ ਤਨ ਛੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

18) ਤਰੋਸਾ : ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ।

19) ਭੁਲੇਖਾ : ਮੈਂ ਕਈ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇਖੀਆਂ।

20) ਸ਼ਲਾਘਾ : ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

21) ਗਿਆਨ : ਗਿਆਨ ਜਿੰਨਾਂ ਵੰਡੋਗੇ ਉਨਾਂ ਹੀ ਵਧੇਗਾ।

22) ਵਿਦਵਾਨ : ਸਾਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

23) ਇਸਤਰੀ : ਸਾਨੂੰ ਆਦਰਜਾਈ ਦੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

24) ਦੀਵਾਲੀ : ਦਿਵਾਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ।

25) ਸ਼ਹੀਦ : ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤੇ ਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

26) ਸ਼ਾਂਤ : ਸ਼ਾਂਤ ਇੱਕ ਦੰਡਮੂਲਾ ਗੁਣ ਹੈ।

27) ਖੇਲੀ : ਮੇਲੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜੰਗੇ ਲਗਾਏ ਹਨ।

28) ਗੁਲਾਬ : ਗੁਲਾਬ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

29) ਆਵਾਜਾਈ : ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

30) ਸਾਵਧਾਨੀ : ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੋ।

31) ਪਿਆਸ : ਪਾਂਡਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਸ ਲੱਗੀ।

32) ਬੇਹਾਲ : ਉਹ ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਬੇਹਾਲ ਹੋਏ।

33) ਤਰੱਕੀ : ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

34) ਇੰਤਜ਼ਾਮ : ਸਕੂਲ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ।

35) ਕੰਡਕਟਰ : ਕੰਡਕਟਰ ਨੇ ਸਵਾਰੀ ਨੂੰ ਬੈਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

36) ਸੁਰਗਵਾਸ : ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸੁਰਗਵਾਸ ਸਮੇਂ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਸੋਗ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਿਆ।

37) ਸਮਮੁੱਖ : ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹਾਸਮੁੱਖ ਸੁਭਾਹੀਆ ਹੀ ਮਾਲਕ ਹੈ।

38) ਸੁਨੀਵਰਸਿਟੀ : ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਪਕੀ ਉਪੇਪੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

39) ਵਾਟ : ਇਹ ਵਾਟ ਮੁੱਕਣ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਹੀ।

40) ਮੁਸਾਫ਼ਰ : ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਖਤ ਹੇਠ ਬੈਠਿਆ।

41) ਸੰਘਰਸ਼ : ਡਾ.ਭੀਮ ਰਾਉ ਅੰਬੇਦਕਰ ਜੀ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਸੰਘਰਸਮਈ ਰਹੀ ਹੈ।

42) ਹੁਸ਼ਿਆਰ : ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਦਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ।

43) ਭੇਦ-ਭਾਵ : ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸਾਰੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਮਿਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।

44) ਸੁੰਦਰ : ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

45) ਸੰਸਾਰ : ਸਮੁੰਦਰ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਇਕ ਅਦਭੁਤ ਸੰਸਾਰ ਹੈ।

46) ਭੰਡਾਰ : ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ।

47) ਵਚਨ : ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਜਿਲ੍ਹੇ 'ਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਆਉਣ ਦਾ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ।

[redacted]

[redacted]

[redacted] ,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted] ,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible],

[illegible] .....

[illegible].....

.....

[illegible].....

[illegible]

.....

[illegible]

[illegible],

[illegible],

[illegible]

[illegible]

.....

[illegible] ,

[illegible] 50 [illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible] / [illegible],

□□□ ……

□□……

□□□……

□□ □□□□

……

□□□

□□□

……

□□ □ □□ □□□□/ □□:□□,

ਅਤੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ. ਸੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਨੰਬਰ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਕੇਸ

□ □□□□ □□□□□ □□□□□ □□ □□□□□□□□□□□□ □□□□□□ □ □□□□□□□□□□□□

[illegible] .....

[illegible].....

[illegible].....

[illegible] [illegible]

.....

[illegible]

[illegible],

[illegible],

[illegible], [illegible]

.....[illegible],

.....

[illegible]

[illegible] / [illegible]

[illegible]/[illegible],

[illegible] .....

[illegible].....

[illegible].....

□□ □□□□

.....

ਲੇਖ

□□□ □□□□ / □□□ □□□□

□□□□□□□ / □□□□ □□ □□□.....□□□□ □□□ □□□□ □□□□ □□□□ / □□□□ □□□□ □□

□□□□□ □□ □□□□□ □□ □□□□□□□□ □□ □□□□□□□□ □□□ □□ □□ □□ □□ □□□□□□□□□□ □□□□ / □□□□ □□□□

□□□ □□□□ □□ □□□□□□□□□□ □□ □□□□□□□□□□ □□ / □□□□□ □□□ □□ □□□ □□□□ □□ □□□□□□□□□ □□□ □□ □□

□□□□ □□ □□□□□□□□□□ □□□□ □□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□ □□□□□□□□□□

[illegible]

[illegible]

ਦੁਸਹਿਰਾ

[illegible]

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਿਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਹਨ। ਆਪਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 15 [illegible] 1469 [illegible] ਪਿਤਾ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਇਕ ਖੇਤੀ-ਬਾਰੀ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਾਈ ਉਤੇ ਬੜਾ ਮਾਣ ਸੀ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਖਦੇ ਸਨ ਕਿ ਨਾਨਕ ਕੋਈ ਆਮ ਬਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਰੱਬ ਦਾ ਭੇਜਿਆ ਹੋਇਆ ਫਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਮਾਣ ਤਥਾ ਖਾਤਰਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਕੋ ਹੀ ਇਛਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ ਤਕ ਖਾਤਰਦਾਰੀ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਅਲੌਕਿਕ ਬਾਲਕ ਸਾਬਤ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਰੂਹ ਵਸਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕ ਚਮਤਕਾਰ ਪ੍ਰਸਿਦਧ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂ ਚਰਾਉਣ ਲਈ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨੇੜੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਰੋਟੀ ਲੈ ਆਵੇ। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜੰਗਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਜਾਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੋਟੀ ਆ ਜਾਏਗੀ। ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਤੁਰਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਉਥੇ ਇਕ ਵਡਿਆਈ ਵਾਲਾ ਪੱਥਰ ਪਿਆ ਸੀ ਉਹ ਉਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਚੁਕ ਕੇ ਲੈ ਆਏ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੱਥਰ ਚੁਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦਾ ਚਸ਼ਮਾ ਫੁਟ ਪਿਆ। ਇਸ ਚਸ਼ਮੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਇਤਨਾ ਠੰਢਾ ਅਤੇ ਮਿਠਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲਗੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪੱਥਰ ਇਕ ਵਡਿਆਈ ਵਾਲਾ ਪੱਥਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਅਜ ਕਲ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਵਿਤਰ ਅਸਥਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੈ।